

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Agroturystyka:
elastyczny i bezpieczny
model zatrudnienia.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Toruń, 4 kwietnia 2011 r.

Notatka z seminarium w ramach grantu
„Agroturystyka: elastyczny i bezpieczny model zatrudnienia”
Górzno, 28-29 września 2010 r.

W dniach 28-29 września 2010 r. w Górznie w województwie kujawsko-pomorskim odbyło się seminarium w ramach grantu „Agroturystyka: elastyczny i bezpieczny model zatrudnienia”, którego organizatorem był Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu – partner grantu. Powyższe seminarium stanowiło kontynuację współpracy nawiązanej podczas realizacji grantu na tworzenie sieci współpracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, zapoczątkowanej podczas pierwszego spotkania zorganizowanego przez Lidera grantu tj. Wojewódzki Urząd Pracy Białymstoku w Białowieży.

W spotkaniu wzięli udział partnerzy i lider grantu oraz zaproszeni goście: Burmistrz gminy Górzno, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, przedstawiciele Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Brodnicy, członek Agroturystycznego Stowarzyszenia Pojezierza Brodnickiego, Prezes Stowarzyszenia LGD Gmin Dobrzyńskich Region Południe oraz Koordynator projektu realizowanego przez Urząd Gminy Nowa Wieś Wielka (zał. 1).

Pani Janina Mironowicz Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku oraz Pan Artur Janas Wicedyrektora ds. Rynku Pracy WUP w Toruniu przywitani uczestników spotkania, następnie Pan Paweł Trębowicz Inspektor w WUP w Białymstoku przedstawił założenia grantu oraz plan seminarium (zał. 2). Seminarium prowadził Pan Artur Janas Wicedyrektor ds. Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Pierwsze wystąpienie pt. „Znaczenie agroturystyki dla rozwoju regionu” przedstawili Pan Jan Stachowski oraz Pani Agnieszka Imiela z Wydziału Programowania Strategicznego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego (zał. 3). Prezentacja dot. najważniejszych dokumentów strategicznych zarówno rządowych, wojewódzkich jak i regionalnych, w których duże znaczenie ma agroturystyka. Pan Stachowski rozdzielił zjawisko turystyki

w województwie kujawsko-pomorskim - na turystykę wiejską i miejską. W naszym regionie turystyka miejska jest bardziej znacząca niż wiejska, a wynika to z dużej atrakcyjności miast. Na obszarach wiejskich następuje natomiast bardzo dynamiczny proces zmiany struktury, jakości i rodzaju bazy. Zaznaczył, że już prawie całkowicie zginęła baza zakładowa, która została sprywatyzowana i zamieniona na domy letniskowe.

Kolejne wystąpienie dot. przedstawienia kontekstu problemowego oraz kwestii realizacji Planów Działania w aspekcie aktywizacji obszarów wiejskich w województwie kujawsko-pomorskim omówiła Pani Alina Lewalska Kierownik Oddziału Promocji Przedsiębiorczości i Aktywizacji Obszarów Wiejskich WUP w Toruniu (zał. 4). W swoim wystąpieniu omówiła kilka projektów finansowanych z PO KL, które były związane z agroturystyką.

„*Rozwój agroturystyki w działaniach ośrodka doradztwa rolniczego*” (zał. 5) omówiła Pani Laura Maciejewska główny specjalista ds. przedsiębiorczości w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie, oddział Zarzeczewo. Opowiedziała o zmianach zachodzących w gospodarstwach agroturystycznych i działaniach wspierających ich rozwój. Powyższe wystąpienie podsumował Pan Artur Janas, który zaznaczył, że Ośrodki Doradztwa Rolniczego są niezastąpionym partnerem w rozwiązywaniu problemów na obszarach wiejskich.

Pan Robert Stańko Burmistrz gminy Górzno przedstawił zasoby miasta Górzna i jego okolicy oraz omówił imprezy promujące, a zarazem wspierające bazę noclegową gminy. Zwrócił uwagę, że rozwój tej dziedziny gospodarki przyczynia się do tworzenia nowych miejsc pracy.

Ostatnie wystąpienie dot. wsparcia rozwoju agroturystyki w ramach lokalnych grup działania (zał. 6) zaprezentował Pan Bartosz Szymański Naczelnik Wydziału Zarządzania Programami Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Po pierwszej części spotkania, na której prezentowane były zagadnienia związane z agroturystyką na obszarach wiejskich Pan Artur Janas Wicedyrektor ds. Rynku Pracy zainicjował panel dyskusyjny, zadając pytanie: jak zdefiniować agroturystykę, aby była pożyteczna dla wszystkich instytucji zajmującym się wspieraniem obszarów wiejskich? Czy jesteśmy za węższą, czy szerszą definicją tego pojęcia, która ma wpływ na możliwość oddziaływania i wspierania obszarów wiejskich?

Pani Laura Maciejewska termin agroturystyka ograniczyła do działalności usługowej prowadzonej na terenach wiejskich, ale powiązanej z czynnym gospodarstwem rolnym. Natomiast jeśli ww. działalność odbywa się bez gospodarstwa rolnego i bezpośredniego kontaktu z właścicielem, który jest rolnikiem to należy ją nazwać turystyką wiejską.

Pan Bogdan Hanas przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie definicję agroturystyki rozwinął do usługi turystycznej, która powstała na bazie gospodarstwa rolnego, ale nie koniecznie czynnego, którego właścicielem jest osoba ze statusem rolnika, opłacająca składkę KRUS. Dodał, że agroturystyka jest pojęciem węższym niż turystyka wiejska.

Pan Jan Stachowski Naczelnik Wydziału Programowania Strategicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego stwierdził, że nie powinno się zawężać definicji agroturystyka ponieważ będzie to skutkowało zawężeniem obszaru oddziaływania na terenach wiejskich. Zakres interwencji należy poszerzyć stosując termin turystyka wiejska, w której pojęciu mieści się agroturystyka.

Natomiast Pan Bartosz Szymański zauważył, że agroturystyka to nie tylko rolnik, ale również inne parametry, takie jak obszar i otoczenie. Przytoczył przykłady tworzenia gospodarstw agroturystycznych na terenach, gdzie były opuszczone siedliska i z terenów zaniedbanych stworzono piękne miejsca do wypoczynku.

Wicedyrektor Janas zaznaczył, że podczas spotkań w ramach grantu „Agroturystyka: elastyczny i bezpieczny model zatrudnienia” szukamy i dzielimy się doświadczeniami w podejmowaniu działań, które przyczyniają się do złagodzenia niedosytu miejsc pracy, a co za tym idzie i dochodów. Bardzo ważne jest wspieranie ludzi tworzących turystykę wiejską, ponieważ daje ona możliwość kreowania dodatkowego dochodu rolników.

Pani Janina Mironowicz Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku podsumowując dyskusję zaznaczyła, że bez względu na samą wizję definiowania pojęcia agroturystyka, w różnych programach istnieje możliwość finansowania/współfinansowania działań i przedsięwzięć. Wszystkie gospodarstwa agroturystyczne bez względu na samą definicję, muszą dostosowywać swoją ofertę do zmieniających się potrzeb klienta.

Po części merytorycznej grantu „Agroturystyka: elastyczny i bezpieczny model zatrudnienia” uczestnicy spotkania brali udział w wizycie studyjnej w gospodarstwie agroturystycznym „Stajnia Leźno”. Gospodarstwo położone jest na terenie Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego w miejscowości Małe Leźno. Był to dobry przykład czynnego gospodarstwa rolnego, w którym właściciel prowadzi wciąż rozwijającą się działalność agroturystyczną.

Drugi dzień spotkania otworzył Pan Artur Janas Wicedyrektor ds. Rynku Pracy, który streścił pierwszy dzień seminarium i omówił harmonogram drugiego dnia, w którym były prezentowane dobre praktyki działań realizowanych na obszarach wiejskich (prezentacje w załączniku).

Pierwsze wystąpienie nt. reorientacji zawodowej mieszkańców wsi zaprezentował Pan Ryszard Kamiński zastępca Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Przedstawił główne działania kierowane do rolników, wdrażane przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Następne wystąpienie miała Pani Aleksandra Pudełko z Agroturystycznego Stowarzyszenia Pojezierza Brodnickiego, która omówiła działalność stowarzyszenia oraz kierunki rozwoju agroturystyki na terenie pojezierza brodnickiego.

Kolejne wystąpienie dot. działań realizowanych przez Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyńskich Region Południe omówił Prezes ww. Stowarzyszenia Pan Piotr Marszewski.

Projekt „Agroturystyczne perspektywy” w ramach Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich PO KL przedstawił Pan Piotr Łęgowski pracownik Urzędu Gminy Nowa Wieś Wielka.

Ostatnie wystąpienie w drugim dniu seminarium miała Pani Halina Fanslau Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Brodnicy, która omówiła problemy osób bezrobotnych na obszarach wiejskich.

Spotkanie podsumował Pan Artur Janas, który wskazał kilka najważniejszych wątków z dwóch dni obrad:

- 1) należy wspierać agroturystykę,
- 2) występuje problem definicji, należałoby sprecyzować w którym miejscu stosujemy nazwę turystyka wiejska, a kiedy agroturystyka,
- 3) agroturystyka ulega ewolucji zarówno pod względem klienta, jak i postępu technologii,
- 4) element otoczenia – są różne czynniki wpływające na działanie gospodarstw agroturystycznych,
- 5) skala i rozmiar agroturystyki jest różna zarówno na poziomie gminy, powiatu, województwa,
- 6) duży problem istniejącego od wielu lat bezrobocia na obszarze wiejskim, propozycje nowych form wsparcia dla rolników,
- 7) sezonowość działalności w agroturystyce,
- 8) należy wspierać agroturystykę w sposób komplementarny,
- 9) ważny element tej działalności to edukacja, promocja i informacja,
- 10) miejsce zjawiska w strategiach, wyniki dotychczasowych działań, inwentaryzacja dokumentów,

11) wpływ agroturystyki na kulturę, estetykę i zachowanie lokalnej społeczności.

Pani Janina Mironowicz Dyrektor WUP w Białymstoku podziękowała uczestnikom za spotkanie oraz WUP Toruń za organizację. Zaznaczyła również, aby przy organizowaniu kolejnych spotkań w ramach grantu „*Agroturystyka: elastyczny i bezpieczny model zatrudnienia*” zwracać szczególną uwagę na zatrudnienie i pomoc w wejściu na rynek pracy osób z terenów wiejskich.

Prezentacje z seminarium są dostępne na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku: www.pokl.up.podlasie.pl w zakładce Agroturystyka.